

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnera pillugu inatsisissatut siunnersuutip (Inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivimmi suliat Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut innersuunneqarnerat) Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

Inuussutissarsiornermut, Niuernermet, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerineqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Naleraq
Inatsisartunut ilaasortaq Harald Bianco, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Aasi Chemnitz Narup, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut

UPA2024-mi ulloq 5. aprilimi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Kalaallit Nunaanni danskit akisussaaffigalugit suliaasaqarfiisa ineriartortinneqarnerannik danskit naalakkersuisa Namminersorlutillu Oqartussat suliaqarnerannut ilaatillugu inatsisissatut siunnersuut suliarineqarpoq, tamatumani inuit akornanni saqitsaannerit eqqartuussivinni suliarineqartut pillugit suliaasanik tunngaviusunik inuiaqatigiinnut pingaarutilinnik Nunatta Eqqartuussivianut suliarinneqqaarfittut Danmarkimi atuuttoq assigalugu Kalaallit Nunaanni innersuussinissamut periarfissaqalernissaa siunertarineqarluni.

Malittarisassat maannatut itsillugit inuit akornanni saqitsaanermik suliat Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani suliarinneqqaarfittut aallartinneqartarput, tamatumalu kingorna

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortinneqarsinnaallutik. Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut immikkut ittumik akuersissuteqartillugit, suliat aammattaaq Eqqartuussiviit Qullersaanni misilinneqarsinnaasarput. Suliat tunngaviulluinnartutut isigineqartut annertoorujussuusinnaasarput, taakkulu Nunatsinni Eqqartuussivimmi taamaalillutik eqqartuussisumit inatsilerituumit ataasiinnarmit suliarineqartarlutik. Tamanna naapertuutinngilaq, soorluttaaq suliaq suliarinniffinni pingasuni suliarineqassappat, akuusunut tamanut tamanna annertuumik aningaasartuutaasartoq.

Inuit akornanni saqitsaannermik suliat eqqartuussivimmi suliarineqartartut tunngaviusut inuiaqatigiinnut pingaarutillit Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut suliarinneqqaarfittut danskit eqqartuussisuuneqarfiannut suliarinneqqaarfiusutut suliareqqitassanngortinneqarsinnaanerit danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni periarfissaavoq, taamaalillutillu taakku Eqqartuussiviit Qullersaannut toqqaannartumik suliareqqitassanngortinneqarsinnaallutik. Suliamut taamaattumut assersuutissaq ungasinngitsumi pisoq tassaavoq kalaallit inatsisitigut ataataqanngitsut danskit naalagaaffiannut eqqartuussivimmi suliasamik aallartitsisimanagerat. Tamanna tunngavigalugu periarfissap taassuma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi aamma ilanngunneqarnissaa Naalakkersuisut Inatsiseqarnermut ministereqarfimmut qinnutigisimavaat.

Akuusup noqqaassuteqarneratigut, suliaq pingaarluinnartutut pissuseqarpat aamma inatsisinik atuinermut aamma eqqartuussisutigoortitsinermut suliasaqarfimmi ineriartornermut imaluunniit allakkut inuiaqatigiinnut tunngasumik pingaarutilimmik kinguneqartussatut nalinginnaasumik pingaassuseqarpat, inuit akornanni saqitsaannermik suliap suliarinneqqaarfittut Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut innersuunneqartarnissaa pillugu malittarisassamik Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Suliat taakku Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani eqqartuussisunit pingasunit suliarineqartassasut siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni eqqartuussisuuneqarfik Danmarkimit eqqartuussisuunernik marlunnik sulisitsisassalluni, Nunatsinni Eqqartuussivimmit Nunatta Eqqartuussivia suliareqqitassanngorfiutillugu aqqissuussineq atuuttoq assigalugu.

Inuit akornanni saqitsaannermik suliat eqqartuussivinni suliarineqartartut aqqissuussinermi ilaatinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, ilaatigulli ilaqutariit pillugit suliat ilaatinneqassanngillat.

Sulianik Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut akuersiseqqaarnagit Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussutigisaasa Eqqartuussiviit Qullersaannut suliareqqitassanngortinneqarsinnaanerit siunnersuutip kingunerisaanik nutaartaassaaq.

Eqqartuussiviit Qullersaannut suliareqqitassanngortitsinermi suliareqqitassanngortitsilluni suliassanngortitsisut suliassanngortitsisup toqqaaneratigut kalaallisut danskisulluunniit oqaasertaliorneqarsinnaasoq siunnersuutigineqarpoq.

Malittarisassatut siunnersuutigineqartut malillugit Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut akuersiteqqaarnagit Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit eqqartuussutip ingerlateqqinneqarsinnaatillugu siunnersuutip kingunerissavaa suliareqqitassanngortitsinissamut piffissaliussap sapaatip akunnerinik sisamanik sivirusseqarnissaa.

Tassunga atatillugu inuit akornanni saqitsaannernik suliameq eqqartuussivimmi suliarineqartumi Eqqartuussiviit Qullersaannut pingajussaarininnermik suliarinniffiusussatut piffissaliussap atuuttup sapaatip akunnerinik 8-nik sivirususeqartup sapaatip akunnerinut 4-nut allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Siunnersuummi siunertarineqarpoq piffissaliussap Danmarkimi piffissaliussamut maanna atuuttumut naapertuuttunngortinneqarnissaa aammalu Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut akuersisimatillugit siunnersuut malillugu suliareqqitassanngortitassamik aallartitsinissamut piffissaliunneqartussamut naapertuuttunngortinneqarnissaa.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut partiit akornannit taperserneqarpoq. Taamaalilluni siunnersuut Kalaallit Nunaanni inatsisitigut illersugaanerup annertunerulerneranik kiisalu kunneqarfiup iluani periarfissat pisinnaatitaaffiillu naligiinnerulernerannik nassaqatassasoq oqaatigineqarpoq.

Aammattaarli allassimavoq eqqartuussisuuneqarfimmi inuit akornanni saqitsaannernik sulianik suliarinneqqaartarnissaq pillugu aqqissuussinerusussatut siunnersuutigineqartoq pisuni ikitsuinnarni taamaallaat atorneqartassasoq naatsorsuutigineqartoq.

Kiisalu suliassat annertummata eqqartuussiveqarfiit sulisussanik aningaasanillu amerlanernik atugassinneqarnissamik ataatsimut isigalugu pisariaqartitsisut oqaatigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Siunnersuut inatsiseqarnermut suliassaqarfik ullutsinnut naleqqussarniarlugu sunniuteqarnerulersinniarlugulu suliap ingerlasup ilagimmagu ataatsimiititaliamit iluarisimaarneqarpoq.

Aammattaaq akuusup noqqaassuteqarneratigut, suliaq pingaarluinnartutut pissuseqarpat aamma inatsisinik atuinermut aamma eqqartuussisutigoortitsinermut suliassaqarfimmi ineriartornermut imaluunniit allakkut inuiaqatigiinnut tunngasumik pingaarutilimmik

kinguneqartussatut nalinginnaasumik pingaassuseqarpat, inuit akornanni saqitsaannermik suliap suliarinneqqaarfittut Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut innersuuneqartarnissaanik aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq ataatsimiititaliamit taperserineqarpoq.

Ataatsimiititaliaq aamma isumaqarpoq aaqqissuussinertut siunnersuutigineqartup nukittussutigigaa eqqartuussisutut suleqatigiit pingasut Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani sulianik ingerlatsisuunissaat Nunattalu Eqqqartuussisuuneqarfiani eqqartuussutip Eqqartuussiviit Qullersaannut suliareqqitassanngortinneqarsinnaanera.

Ataatsimiititaliap taamaalilluni siunnersuut tamakkiisumik tapersersinnaavaa.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat siunnersuutip tunngavilersuutitaani nassuiaatigineqartassat Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq.

Tamanna naapertorlugu siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunerisassat siunnersuummi taamaalilluni allassimasut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Soqanngilaq.

Namminersorlutik inuussutissarsiutilinnut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Inuit akornanni saqitsaannermik eqqartuussivinni suliat immikkut ittumik pingaarluinnartut aamma inuiaqatigiinnut tunngasumik pingaarutilimmik kinguneqartussatut nalinginnaasumik pingaassuseqartut, pinngitsoorani Eqqartuussiviit Qullersaanni inaarutaasumik aalajangerneqartussatut naatsorsuutigineqartariaqartut ullumikkutut suliarinniffiusussani pingasuni suliarineqarnissaannut taarsiullugu suliarinniffiusussani marlunni suliarineqarsinnaanerat inatsisissatut siunnersuutip periarfissiissutigaa.

Inuit akornanni saqitsaannermik suliat eqqartuussivinni suliarineqartartut pillugit immikkut ittumik pingaarluinnartut aamma inuiaqatigiinnut tunngasumik pingaarutilimmik kinguneqartussatut pingaassuseqartut pillugit suliani taamaattuni, suliffeqarfinnut ikittunut akuusunut, tamanna allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu oqilisaanneqarnermik kinguneqassaaq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Soqanngilaq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

- *Tamanna tunngavigalugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut akuerineqassasog ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq.*

Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnil-luni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Anders Olsen
Siulittaasq

Hans Enoksen

Harald Bianco

Asii Chemnitz Narup

Kuno Fencker